

Program wychowawczo-profilaktyczny

Szkoły Podstawowej im. Wojska Polskiego
w Mroczy

❖ Opracował w 2017r. zespół w składzie:

Magdalena Leks

Anna Kądziela – Sieg

Anna Skubiszewska – Olszak

Kinga Lipińska

Elżbieta Kadulska – Anioł

Aleksandra Gardocka

❖ Ewaluację przeprowadził w 2019r. zespół w składzie:

Aleksandra Gardocka-pedagog

Anna Kądziela-Sieg- pedagog

Aleksandra Ormińska- psycholog

Mrocza 2019

Podstawa prawna:

- ❖ Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- ❖ Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- ❖ Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz. U. z 2018 r. poz. 967 ze zm.).
- ❖ Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz. U. z 2019 r. poz. 1481).
- ❖ Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (tekst jedn.: Dz. U. z 2019 r. poz. 1148).
- ❖ Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 487 ze zm.).
- ❖ Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r. poz. 852).
- ❖ Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r. poz. 1446 ze zm.).
- ❖ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2015 r. poz. 1249 ze zm.).
- ❖ Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2019/2020.
- ❖ Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2016-2020
- ❖ Statut Szkoły Podstawowej im. Wojska Polskiego w Mroczy

*„Nie proś świata, aby się zmienił
- to Ty zmień się pierwszy”
„Trzeba ulepszyć siebie, to wówczas
ulepszy się rodzinę, ulicę, miasto, kraj i świat”*

Szkolny Program Wychowawczo – Profilaktyczny Szkoły Podstawowej im. Wojska Polskiego w Mroczy zakłada wszechstronny rozwój dziecka w atmosferze bezpieczeństwa, tolerancji i życzliwości, przy współpracy z rodzicami naszych uczniów i lokalnej społeczności. Wychowanie to wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży.

Wstęp

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez radę pedagogiczną, radę rodziców i samorząd uczniowski, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy. Treści szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły i wewnątrzszkolnym systemem oceniania, zestawem programów nauczania i uwzględniają wymagania opisane w podstawie programowej uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny.

Podstawowym celem realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym. Ważnym elementem realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

Podstawowe zasady realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego

obejmują:

- ❖ powszechną znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły,
- ❖ zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
- ❖ respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, rada rodziców, samorząd uczniowski),
- ❖ współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły (np. udział organizacji i stowarzyszeń wspierających działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły),
- ❖ współodpowiedzialność za efekty realizacji programu,
- ❖ inne (ważne dla szkoły, wynikające z jej potrzeb, specyfiki)

Szkoła:

- ❖ umożliwia uczniom zdobywanie wiedzy i rozwijanie talentów,
- ❖ kształtuje sumienie zgodnie z wartościami przyjętymi przez dom rodzinny, wspomaga rodziców w procesie wychowania,
- ❖ kształtuje poczucie własnej tożsamości, uczy szacunku dla tradycji, dóbr kultury narodowej; tolerancji i szacunku dla innych kultur i światopoglądów,
- ❖ uczy poszanowania praw każdego człowieka i właściwego korzystania z wolności, odpowiedzialności za siebie i innych

Cele ogólne

Działalność wychowawczo - profilaktyczna w szkole i placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- ❖ **fizycznej** – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych,
- ❖ **psychicznej** – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej,
- ❖ **społecznej** – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych,
- ❖ **aksjologicznej** – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- ❖ współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
- ❖ kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
- ❖ współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań

proekologicznych,

- ❖ wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- ❖ kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
- ❖ doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
- ❖ wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
- ❖ kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
- ❖ przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,
- ❖ wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych.

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- ❖ poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- ❖ rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,
- ❖ kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- ❖ kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- ❖ prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców

w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej,

- ❖ doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- ❖ dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych,
- ❖ udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- ❖ przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- ❖ informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- ❖ wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- ❖ wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych,
- ❖ wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.

Działania te obejmują w szczególności:

- ❖ realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych,
- ❖ przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
- ❖ kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,
- ❖ doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych,
- ❖ włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, o którym mowa w art. 71b ust. 1b ustawy o systemie oświaty, działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.

Oczekiwane efekty:

- ❖ Podwyższanie wyników w nauce i wzrost frekwencji na zajęciach szkolnych.
- ❖ Umiejętność dokonywania właściwych wyborów w trudnych sytuacjach życiowych.
- ❖ Świadomy udział uczniów w różnych formach spędzania czasu wolnego.
- ❖ Uczniowie rozwijają swoje pasje i zainteresowania
- ❖ Uczniowie potrafią współpracować w zespole oraz są wrażliwi na potrzeby innych.
- ❖ Wzrost bezpieczeństwa na terenie szkoły.
- ❖ Zapewnienie różnorodnej pomocy potrzebującym.
- ❖ Lepsze relacje między uczniami – nauczycielami – rodzicami.
- ❖ Większa świadomość zagrożeń wynikających z uzależnienia od papierosów, alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.
- ❖ Wykształcenie umiejętności wśród uczniów radzenia sobie z uzależnieniem i skutecznego szukania pomocy.
- ❖ Zwrócenie większej uwagi uczniów na dbałość o swoje zdrowie i podejmowanie środków zaradczych w sytuacjach zagrożenia.

- ❖ Sprawne komunikowanie się w języku polskim oraz w językach obcych, w tym występowanie przed publicznością.
- ❖ Efektywne porozumiewanie się w różnych sytuacjach, prezentowanie własnego stanowiska z uwzględnieniem doświadczeń i poglądów innych ludzi.
- ❖ Poszukiwanie, porządkowanie, krytyczna analiza oraz wykorzystanie informacji z różnych źródeł.
- ❖ Gotowość do twórczej i naukowej aktywności uczniów oraz zaciekawienie ich otaczającym światem.

Struktura oddziaływań wychowawczych

1. Dyrektor szkoły:

- ❖ stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- ❖ sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- ❖ inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- ❖ stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, w szczególności organizacji harcerskich, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- ❖ współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem, psychologiem szkolnym, oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- ❖ czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- ❖ nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- ❖ nadzoruje realizację Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego

2. Rada Pedagogiczna:

- ❖ uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych,
- ❖ opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą rodziców ,

- ❖ opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością
- ❖ uczestniczy w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- ❖ uczestniczy w ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego

3. Nauczyciele:

- ❖ współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizacji zadań wychowawczych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- ❖ reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- ❖ reagują na przejawy agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
- ❖ przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- ❖ udzielają uczniom pomocy w przewyżnianiu niepowodzeń szkolnych,
- ❖ kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- ❖ rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- ❖ wspierają zainteresowania i rozwój osobowy ucznia

4. Wychowawcy klas:

- ❖ diagnozują sytuację wychowawczą w klasie,
- ❖ rozpoznają indywidualne potrzeby rozwojowe uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych,
- ❖ na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- ❖ przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,
- ❖ zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły
- ❖ są członkami zespołu wychowawców i wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu,

- ❖ oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami,
- ❖ współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- ❖ wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- ❖ rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- ❖ dbają o dobre relacje uczniów w klasie,
- ❖ podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- ❖ współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- ❖ podejmują działania w zakresie poszerzania kompetencji wychowawczych

5. **Zespół wychowawców:**

- ❖ opracowuje projekty procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, zasad współpracy z instytucjami i osobami działającymi na rzecz uczniów, propozycje modyfikacji zasady usprawiedliwiania nieobecności, karania, nagradzania, wystawiania ocen zachowania i innych,
- ❖ analizuje i rozwiązuje bieżące problemy wychowawcze,
- ❖ ustala potrzeby w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych nauczycieli, w tym rozpoczynających pracę w roli wychowawcy,
- ❖ przygotowuje analizy i sprawozdania w zakresie działalności wychowawczej i profilaktycznej szkoły,
- ❖ inne, wynikające ze specyfiki potrzeb szkoły.

6. **Pedagog szkolny/psycholog:**

- ❖ diagnozuje środowisko wychowawcze,
- ❖ zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,
- ❖ współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki,
- ❖ zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- ❖ współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,

- ❖ współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną.

7. Rodzice:

- ❖ współtworzą Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny,
- ❖ uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- ❖ uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- ❖ zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- ❖ współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- ❖ dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- ❖ Rada Rodziców uchwalanie w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny szkoły

8. Samorząd Uczniowski:

- ❖ jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- ❖ uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- ❖ współpracuje z Zespołem Wychowawców i Radą Pedagogiczną,
- ❖ prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- ❖ reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- ❖ propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- ❖ dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- ❖ może podejmować działania z zakresu wolontariatu

Opracowanie niniejszego programu poprzedziło rozpoznanie potrzeb wychowawczych i środowiskowych, które dostarczyło nam dość szczegółowych informacji na temat pojawiających się problemów na terenie szkoły i środowiska lokalnego (spotkania zespołów przedmiotowych).

Na podstawie obserwacji środowiska szkolnego zauważa się iż występują następujące problemy:

- ❖ zachowania agresywne uczniów;
- ❖ problemy z nauką;
- ❖ zaniedbanie emocjonalne i materialne ze strony rodziców;

- ❖ brak kultury u uczniów;
- ❖ niewłaściwe nawyki żywieniowe;
- ❖ nawiązanie i utrzymanie pozytywnych kontaktów z innymi ludźmi;
- ❖ współpraca w grupie rówieśniczej;
- ❖ brak empatii i wrażliwości na potrzeby innych;
- ❖ problem przemocy fizycznej i psychicznej w rodzinie zagrożonej chorobą alkoholową i demoralizacją (zakładanie Niebieskiej Karty)
- ❖ eurosieroctwo;
- ❖ obniżenie samooceny;
- ❖ negatywny wpływ środków masowego przekazu na zachowanie ucznia (internet, komórka);
- ❖ negatywny wpływ środków wynikających z uzależnienia od papierosów, alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych

Wizerunek absolwenta Szkoły

Realizacja postawionych w programie celów ma nas doprowadzić do ukształtowania ucznia, który w zakresie:

ROZWOJU INTELEKTUALNEGO:

- ❖ planuje działania i przewiduje ich efekty,
- ❖ jest dociekliwy, korzysta z różnych źródeł informacji,
- ❖ potrafi twórczo myśleć,
- ❖ zna i rozwija swoje talenty, możliwości i zainteresowania,
- ❖ umie organizować pracę własną i zespołową.

ROZWOJU EMOCJONALNEGO:

- ❖ potrafi dokonać samooceny,
- ❖ poszukuje dobra, prawdy i piękna w świecie,
- ❖ stara się akceptować siebie,
- ❖ potrafi sobie radzić w sytuacjach trudnych,
- ❖ zna i przestrzega zasady moralne,
- ❖ zna swoje prawa, obowiązki i potrafi z nich korzystać,
- ❖ potrafi określać i wyrażać w sposób asertywny swoje emocje.

ROZWOJU ZDROWOTNEGO (fizycznego):

- ❖ dba o zdrowie swoje i swoich rówieśników,

- ❖ docenia znaczenie zdrowia oraz poczucia sensu istnienia (sfera aksjologiczna),
- ❖ potrafi dbać o stan środowiska przyrodniczego,,
- ❖ aktywnie spędza wolny czas
- ❖ zna zagrożenia związane z nałogami,
- ❖ przestrzega zasad higieny osobistej i higieny pracy.

ROZWOJU SPOŁECZNEGO:

- ❖ identyfikuje się w działaniu ze społecznością szkolną i lokalną,
- ❖ potrafi przyjąć odpowiedzialność za powierzone zadania i swoje czyny,
- ❖ zna swój region i kultywuje tradycje narodowe i rodzinne,
- ❖ dostrzega potrzeby własne i innych ludzi,
- ❖ dba o bezpieczeństwo własne i innych ludzi,
- ❖ jest tolerancyjny i otwarty wobec osób innej narodowości,
- ❖ umie właściwie funkcjonować w grupie społecznej i komunikować się z rówieśnikami, dorosłymi i osobami niepełnosprawnymi,
- ❖ samodzielnie analizuje wzory i normy społeczne oraz ćwiczy umiejętność wypełniania ról społecznych.

Szczegółowe cele wychowawcze do realizacji w roku szkolnym 2019/2020

OBSZAR ROZWOJU INTELEKTUALNEGO:

- ❖ Rozpoznanie i rozwijanie możliwości, uzdolnień i zainteresowań uczniów.
- ❖ Zwiększenie udziału uczniów w zajęciach pozalekcyjnych.
- ❖ Wszyscy uczniowie wymagający wsparcia uzyskają pomoc w odpowiedniej formie.
- ❖ Poprawa frekwencji uczniów na zajęciach lekcyjnych.

OBSZAR ROZWOJU SPOŁECZNEGO:

- ❖ Integracja zespołów klasowych.
- ❖ Rozumienie i respektowanie obowiązujących norm.
- ❖ Rozwijanie postaw prospołecznych i działań w zakresie wolontariatu.

OBSZAR ROZWOJU FIZYCZNEGO:

- ❖ Kształtowanie umiejętności podejmowania i realizacji zachowań prozdrowotnych.
- ❖ Uczniowie są świadomi zależności pomiędzy odpowiednim stylem życia a zdrowiem.

OBSZAR ROZWOJU EMOCJONALNEGO:

- ❖ Kształtowanie pozytywnego obrazu własnej osoby.

- ❖ Zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno – społeczne oraz o charakterze terapeutycznym z psychologiem/pedagogiem.
- ❖ Uczniowie potrafią wskazać konstruktywne sposoby rozwijania swoich predyspozycji i pokonywania potencjalnych trudności.

OBSZAR ROZWOJU MORALNEGO:

- ❖ Upowszechnienie wiedzy na temat obowiązujących w szkole norm i wartości.
- ❖ Wychowawcy zapoznają uczniów i rodziców z systemem wartości przyjętych w koncepcji pracy szkoły oraz regulacjami prawa wewnątrzszkolnego.
- ❖ Poprawa relacji pomiędzy pracownikami szkoły i uczniami. Uczniowie w swoich zachowaniach kieruje się normami wynikającymi z przyjętych w szkole wartości.

Harmonogram działań

DZIAŁANIA UKIERUNKOWANE NA UCZNIÓW

Zadania	Cele wychowawcze	Dążymy do tego aby uczeń	Termin realizacji	Osoby odpowiedzialne za realizację
1. Diagnoza i integracja klasy	- wyrabianie w uczniach umiejętności współżycia w społeczności klasowej - kształtowanie świadomości o przynależności do określonej grupy klasowej - wyrabianie potrzeby wspólnej nauki, pracy i zabawy	- potrafił określić czego potrzebuje od innych osób w klasie, by czuł się w niej dobrze i bezpiecznie - nauczył się obserwować siebie i poprawiać swoje zachowanie - potrafił wskazać co należy zrobić w celu poprawienia atmosfery w klasie	bieżący rok szkolny wg harmonogramu potrzeb	wychowawcy klas nauczyciele pedagog psycholog
2. Normy, reguły postępowania w klasie	- uświadomienie konieczności przestrzegania przez ucznia określonych norm jako czynnika wpływającego na dobro grupy - zapoznanie uczniów z obowiązującymi regulaminami - dbamy o kulturę słowa	- uświadomił sobie, że reguły grupowe ułatwiają naukę i zabawę - potrafił wskazać zasady współżycia w społeczności klasowej rządzącej się określonymi prawami i obowiązkami	bieżący rok szkolny	wychowawcy klas nauczyciele pedagog psycholog

3. Wskazywanie na problem odpowiedzialności za postępowanie swoje i grupy. Unikanie konfliktu z prawem	- zapobieganie zachowaniom agresywnym i przestępczości	- potrafił rozwiązywać problemy drogą negocjacji - znał przepisy kodeksu wykroczeń i stosował je w codziennej praktyce - potrafił unikać konfliktów - poprawnie reagował na krzywdę innych - znał konsekwencje prawne wynikające z zastosowania przemocy - znał procedury postępowania szkoły w sytuacjach zagrożeń	bieżący rok szkolny	policja kurator sądowy
4. Tworzenie i kultywowanie tradycji szkoły, miasta, regionu i państwa oraz kształtowanie postaw patriotycznych, obywatelskich i społecznych	- udział w ważnych uroczystościach, apelach - spotkania z ciekawymi ludźmi - uczestnictwo w akcjach ekologicznych na terenie naszego miasta - konkursy wiedzy o regionie - zapoznanie z historią i legendami związanymi z naszym miastem, regionem i państwem - kultywowanie tradycji narodowych, religijnych i rodzinnych - czerpanie treści wychowawczych w nawiązaniu do patrona szkoły	- identyfikował się w działaniu ze społecznością szkolną i lokalną - znał swój region i kultywował tradycje narodowe i rodzinne	bieżący rok szkolny	wychowawcy klas nauczyciele pedagog psycholog

5. Organizowanie sytuacji sprzyjających podnoszeniu wiary we własne możliwości	- udział w zajęciach pozalekcyjnych - udział w konkursach klasowych, szkolnych i pozaszkolnych - angażowanie do prac w samorządzie klasowym i szkolnym	- odnosił sukcesy	bieżący rok szkolny	wychowawcy klas nauczyciele pedagog psycholog
6. Nabywanie umiejętności prawidłowego funkcjonowania społecznego	- przygotowanie uczniów do zachowań w relacjach: uczeń – nauczyciel, uczeń – dorosły, uczeń jako córka, syn, członek rodziny, koleżanka, kolega, przyjaciel - uświadomienie uczniom wpływu ich zachowania na kształtowanie opinii i poglądów na ich temat	- znał zasady współżycia społecznego - stosował w praktyce zwroty grzecznościowe, - okazywał szacunek drugiej osobie - rozumiał zależności wynikające z przynależności do danej grupy - potrafił zadbać o własny wizerunek w znaczeniu pozytywnym - świadomie kreował swój wizerunek w sieci	bieżący rok szkolny	wychowawcy klas nauczyciele pedagog psycholog
7. Uwrażliwienie na kulturę języka	- przeciwdziałanie używaniu wulgaryzmów	- starał się eliminować wulgaryzmy ze swojego języka i reagował na przekleństwa w ustach kolegów	bieżący rok szkolny	wychowawcy klas nauczyciele pedagog psycholog
8. Rozwijanie poczucia odpowiedzialności za własne zachowanie i za drugiego człowieka	- promowanie zachowań asertywnych - przygotowanie uczniów do poprawnych zachowań w relacjach chłopak – dziewczyna - przestrzeganie młodzieży przed niebezpieczeństwem sekt	- znał sposoby rozwiązywania konfliktów w drodze negocjacji - znał metody skutecznego odmawiania i potrafił je stosować - poznał zmiany zachodzące w człowieku w okresie dorastania - wiedział co odróżnia przyjaźń od miłości	bieżący rok szkolny	wychowawcy klas nauczyciele pedagog psycholog

		- potrafił rozpoznać cechy charakterystyczne podejrzanych organizacji		
9. Nasze stanowisko wobec przemocy	- nawiązywanie i rozwijanie pozytywnych kontaktów interpersonalnych - uwrażliwienie uczniów na krzywdę drugiego człowieka i na zło, jakie niesie za sobą przemoc - przeciwstawianie się przemocy w rodzinie - zakładanie Niebieskich Kart	- wyjaśnił co to jest przemoc - wskazał kilka przykładów przemocy - był przekonany, że jest to zjawisko negatywne i należy pomagać ofiarom przemocy - miał odwagę zgłaszać problem przemocy domowej	bieżący rok szkolny	wychowawcy klas nauczyciele pedagog psycholog
10. Rozwijanie postaw asertywnych oraz odpowiedzialności za własne zdrowie i bezpieczeństwo, przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych	- wyrabianie kryteriów stosunku do telewizji, umiejętności właściwego korzystania z telewizji oraz umiejętności krytycznego i refleksyjnego odbioru treści prezentowanych przez środki masowego przekazu - przeciwstawianie się spożywaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych - przeciwdziałanie nikotynizmowi zapobieganie problemom alkoholowym	- znał rodzaje środków odurzających oraz skutki działania narkotyków i dopalaczy oraz innych środków odurzających - potrafił odmówić - potrafił zgłosić niepokojące sytuacje osobom dorosłym - umiał ocenić pozytywne i negatywne konsekwencje swojej postawy - znał konsekwencje zdrowotne palenia papierosów i spożywania alkoholu	bieżący rok szkolny	wychowawcy klas nauczyciele pedagog psycholog

11. Wprowadzanie młodzieży w świat dorosłości. Przygotowanie do podejmowania świadomych i odpowiedzialnych decyzji osobistych młodzieży	- świadomość zagrożeń AIDS i HIV	- znał drogi zakażenia oraz formy zabezpieczenia przed zagrożeniem	bieżący rok szkolny	wychowawcy klas nauczyciele pedagog psycholog
12. Przekazywanie wiedzy na temat zagrożeń płynących z nieodpowiedniego korzystania z mediów. Uczenie odpowiedzialnego korzystania z Internetu, telefonu komórkowego i innych urządzeń.	- uświadomienie uczniom zagrożeń płynących z sieci internetowej (rozmowy na czacie, wymiana adresów, numerów telefonów) - wyrabianie nawyków kontrolowania czasu spędzanego przed komputerem, z telefonem i innymi urządzeniami multimedialnymi	- potrafił wskazać wpływ telewizji i innych środków masowego przekazu na kształtowanie postaw uczniów (ujemne i dodatnie strony) - potrafił wyselekcjonować dla siebie programy w sposób przemyślany i zgodny z zainteresowaniami - umiał korzystać z porad i reklam prasowych - znał negatywne wpływy gier i programów komputerowych ukazujących przemoc i agresję	bieżący rok szkolny	wychowawcy klas nauczyciele pedagog psycholog
13. Wdrażanie do efektywnego wykorzystania czasu wolnego, rozwijanie talentów	- rozwijanie zainteresowań.	- uczniowie poznają swoje zainteresowania, - potrafią zorganizować sobie czas wolny, - biorą udział w kołach zainteresowań, dążą do samokształcenia	bieżący rok szkolny	wychowawcy klas nauczyciele pedagog psycholog

14. Propagowanie racjonalnego odżywiania się	- uświadomienie uczniom zależności między odżywianiem a zdrowiem - ukazanie zagrożeń związanych z nieprzestrzeganiem zasad zdrowego odżywiania się - poznanie problematyki związanej z uzależnieniami pokarmowymi (anoreksja i bulimia)	- znał zasady racjonalnego odżywiania się - potrafił odróżnić zdrową żywność od produktów szkodliwych - wiedział o zagrożeniach życia spowodowanych anoreksją i bulimią	bieżący rok szkolny	wychowawcy klas nauczyciele pedagog psycholog
15. Bezpieczne poruszanie się po drogach	- uświadomienie zagrożeń wynikających z nieznaności prawa	- znał zasady poruszania się po drogach – prawo jazdy kategorii AM	bieżący rok szkolny	policja
16. Zapobieganie wagarowaniu	- przeciwdziałanie wagarom i ucieczkom z lekcji	- rozumiał zagrożenia wynikające z uciezek z lekcji - znał procedury i konsekwencje swoich postępowań w przypadku zaniedbania obowiązków szkolnych	bieżący rok szkolny	wychowawcy klas nauczyciele pedagog psycholog

DZIAŁANIA UKIERUNKOWANE NA NAUCZYCIELI

Rodzaj działania	Forma realizacji
1. Usprawnienie umiejętności dostosowania wymagań edukacyjnych do indywidualnych możliwości psychofizycznych oraz potrzeb rozwojowych i edukacyjnych uczniów posiadających orzeczenie lub opinię wydaną przez Poradnię Psychiczno – Pedagogiczną: przeciwdziałanie niepowodzeniom szkolnym; podniesienie poziomu wiedzy nauczycieli na temat prawidłowości rozwoju oraz zaburzeń zdrowia psychicznego w okresie adolescencji.	- spotkania informacyjno-szkoleniowe prowadzone przez specjalistę
2. Poszerzenie wiedzy na temat używania substancji i środków psychoaktywnych oraz usprawnienie umiejętności rozpoznawania zachowań ryzykownych wśród dzieci i młodzieży	- spotkania informacyjno -szkoleniowe prowadzone przez specjalistę
3. Doskonalenie umiejętności zawodowych nauczycieli w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w sytuacjach używania substancji psychoaktywnych oraz podejmowania przez uczniów zachowań ryzykownych	- udział pedagoga/psychologa w specjalistycznych szkoleniach, konferencjach

DZIAŁANIA UKIERUNKOWANE NA RODZICÓW

Rodzaj działania	Forma realizacji
<u>Szkoła dla rodziców</u>	Prelekcje prowadzone przez specjalistów, psychologa i pedagoga szkolnego
Poszerzenie wiedzy na temat uzależnień od substancji psychoaktywnych	- prelekcja prowadzona przez specjalistę - ulotki i foldery informacyjne - poradnictwo i informowanie o dostępnych specjalistycznych formach pomocy
Uświadamianie zagrożeń związanych z okresem dorastania oraz podnoszenie poziomu wiedzy na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego w okresie adolescencji	- indywidualna psychoedukacja rodziców/opiekunów prowadzona w czasie dyżurów pedagoga/psychologa
Uświadomienie konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz procedur postępowania w sytuacji szczególnych zagrożeń, procedura Niebieskiej Karty	- przekazanie informacji dotyczących konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz procedur postępowania obowiązujących w sytuacji szczególnych zagrożeń przez wychowawców podczas zebrań z rodzicami - ulotki i foldery informacyjne dostępne dla rodziców u pedagoga/psychologa
<u>Samodzielna lektura</u>	Podwyższanie wiedzy psychologiczno-pedagogicznej rodziców poprzez śledzenie nowinek internetowych oraz publikacji na stronie internetowej szkoły, książki

Zasady ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- ❖ obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- ❖ analizę dokumentacji,
- ❖ rozmowy z rodzicami,
- ❖ wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli,
- ❖ w analizie przypadków.

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie w każdym roku szkolnym przez zespół ds. Ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego powołany przez dyrektora.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkoły Podstawowej im. Wojska Polskiego w Mroczy.